

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-08-31

Umeå kommun

KPMG AB

2018-10-18

Antal sidor 11

Granskningsrapport delår Umeå kommun 2018.docx

Umeå kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-08-31

KPMG AB

2018-10-18

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Finansiella mål	1
1.2	Mål för verksamheten	2
2	Inledning	3
2.1	Syfte och revisionsfråga	3
2.2	Avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Ansvarig nämnd	4
2.5	Projektorganisation/granskningsansvariga	4
2.6	Metod	4
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Anvisningar och styrdokument	5
3.2	Bedömning utifrån fullmäktiges mål	5
3.2.1	Bakgrund	5
3.2.2	Finansiella mål	5
3.3	Verksamhetsmål	6
4	Delårsrapporten i övrigt	7
4.1	Innehåll	7
4.2	Balanskravet	7
4.3	Resultaträkning	7
4.4	Balansräkning	9
4.4.1	Semesterlöneskulder	9
4.4.2	Attestrutiner	9
4.4.3	Materiella anläggningstillgångar	10
4.5	Sammanställd redovisning	11

Umeå kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-08-31
KPMG AB
2018-10-18

1 Sammanfattning

Vi har av Umeå kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2018-08-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL¹ bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

1.1 Finansiella mål

Kommunfullmäktige har fastställt ett finansiellt mål för god ekonomisk hushållning. Målet är att kommunens resultat ska uppgå till lägst 1 % i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Målet uppfylls vid delårsbokslutet, vilket är positivt. Enligt prognosen kommer dock inte målet att uppnås vid årsbokslutet. De största negativa avvikelserna mot budget återfinns i tekniska nämnden, för och grundskolenämnden, individ- och familjenämnden samt äldrenämnden.

Sammantaget bedömer vi att innehållet i delårsrapporten och principerna för bedömning av vilka poster som ska tas med samt hur dessa ska värderas följer RKR:s rekommendation 22.

I delårsbokslutet så var det en differens på 46 mkr mellan huvudboken och semesterlöneskuldslistan (avser både 2017 och 2018). Differensen har bokats upp på kommunstyrelsens i samband med delårsbokslutet. Kostnaden kommer att fördelas ut på respektive nämnd under året.

Vid granskningen av attester i kommunen så har vi i vår granskning funnit att det finns brister i efterlevnad av de attestrutiner som Umeå kommun har. Vid våra stickprov så har det framkommit att granskaren har kunnat skicka vidare fakturan till attestanten utan att godkänna fakturan. I slutänden blir det samma person som både godkänner och attesterar fakturan.

Vi har noterat att det finns pågående projekt som är avslutade sedan tidigare men som inte har omklassificerats. Umeå kommun bör utarbeta en hantering som säkerställer rätt klassificering i redovisningen samt att avskrivning påbörjas när projektet är färdigställt.

---

¹ Kommunallag (2017:725)

Umeå kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-08-31

KPMG AB

2018-10-18

1.2 Mål för verksamheten

Vi kan inte som helhet bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige beslutat om för god ekonomisk hushållning. Detta till följd av att flertalet av verksamhetsmålen inte mätts vid rapporteringstillfället samt avsaknaden av en gemensam modell och definitioner för målstyrning och måluppföljning inom nämnderna innebär att redovisa en aggregerad måluppfyllelse för kommunen som helhet inte är möjlig.

Umeå kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-08-31
KPMG AB
2018-10-18

2 Inledning

Vi har av Umeå kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2018-08-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorerna uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Syftet med granskningen är även att bedöma om kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting.

2.2 Avgränsning

Granskningen omfattar delårsrapporten 2018-08-31

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisions sed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL² och Skyrev³.

Granskningen av räkenskaperna är översiktlig och avser endast underlag för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i delårsrapporten.

I vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

---

² Sveriges Kommuner och Landsting

³ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

Umeå kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-08-31

KPMG AB

2018-10-18

- Kommunallag och kommunal redovisningslag, KRL
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har även bedömt om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens delårsrapport som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvariga

Granskningen har genomförts under ledning av Marcus Holmberg, auktoriserad revisor.

Rapporten är saklighetsgranskad av Monica Fryxå, redovisningschef Umeå kommun.

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive delårsrapporten.
- Intervjuer med berörda tjänstemän.
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.
- Stickprovvis avstämning och verifiering av väsentliga balansposter mot specifikationer med tillhörande underlag i den omfattning som krävs för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.
- Översiktlig analys av resultaträkningen.

Umeå kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-08-31
KPMG AB
2018-10-18

3 Resultat av granskningen

3.1 Anvisningar och styrdokument

I KRL framgår att kommunerna ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, d v s högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av fullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Umeå kommun har valt att förlägga delårsrapporten till den 31 augusti.

Anvisningar har utarbetats av ekonomiavdelningens redovisningsenhet som stöd i förvaltningens arbete. I anvisningarna har särskilda uppmaningar och instruktioner lämnats vad gäller vikten av att genomföra avstämningar av balanskonton och periodiseringar. Avstämning och periodisering görs i respektive verksamhet.

3.2 Bedömning utifrån fullmäktiges mål

3.2.1 Bakgrund

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

3.2.2 Finansiella mål

I den av fullmäktige fastställda budgeten finns ett övergripande mål för ekonomin. Nedan framgår kommunens bedömning av måluppfyllelsen (texterna är ej exakta citat).

Mål

Resultatet i förhållande till skatteintäkter, generella stadsbidrag och utjämning uppgå till lägst 1 %

Måluppfyllelse enligt delårsrapport

Resultatet för perioden uppgår till 202 mkr och skatter och avgifter uppgår till 4 622 mkr vilket ger ett utfall om 4,37 %.

Prognosen per sista december är att målet inte kommer att uppnås. Prognosen för 2018 är att resultatet kommer landa på 40 mkr och skatter och avgifter uppgå till 6 949 mkr vilket ger ett utfall på 0,57 %

Umeå kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-08-31

KPMG AB

2018-10-18

Kommentar om finansiella mål

Vi anser att det är positivt att kommunen uppfyller det finansiella målet per delårsbokslutet däremot så bedömer kommunen att målet inte kommer att uppnås vid årsbokslutet om prognosen håller. Det är framförallt tekniska nämnden, för och grundskolenämnden, individ- och familjenämnden samt äldrenämnden som redovisar större negativa avvikelser mot budget.

3.3 Verksamhetsmål

Förutom de finansiella målen finns följande övergripande mål:

- Övergripande mål för Umeås utveckling och samverkan med omvärlden (yttre kvalitet)
- Personalpolitiska mål (inre kvalitet)

Avsaknaden av en gemensam modell och definitioner för målstyrning och måluppföljning inom nämnderna innebär att det inte är möjligt att redovisa en aggregerad måluppfyllelse för kommunen.

I delårsrapporten har respektive nämnd brutit ner fullmäktiges övergripande mål utifrån nämndens verksamhet och presenterat det i en tabell som visar nämndens måluppfyllelse (underliggande mål, resultatmått och dess målvärde, mätvärde föregående år, periodens mätvärde samt måluppfyllnad). Ett flertal nämnder har inte härlett nämndens mål mot fullmäktiges mål.

Flertalet av de mål som presenteras i tabellerna har inte mätts under året utan mätningen kommer först ske i T3.

Kommentar

Vi kan inte som helhet bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige beslutat om för god ekonomisk hushållning. Detta till följd av att flertalet av verksamhetsmålen inte mätts vid rapporteringstillfället samt avsaknaden av en gemensam modell och definitioner för målstyrning och -uppföljning som innebär att det inte är möjligt att redovisa en aggregerad måluppfyllelse för kommunen som helhet.

Umeå kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-08-31

KPMG AB

2018-10-18

4 Delårsrapporten i övrigt

4.1 Innehåll

Enligt KRL 9 kap. 2 § ska delårsrapporten innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående års utgång. Uppgift ska lämnas om:

- sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning
- sådana händelser av väsentlig betydelse för kommunen som har inträffat under rapportperioden eller efter dennes slut.

Av RKR:s rekommendation 22 framgår minimikraven för innehållet i en delårsrapport och principerna för bedömning av vilka poster som ska tas med i delårsrapporten, och hur dessa ska värderas.

Kommentar

Sammantaget bedömer vi att delårsrapporten följer RKR:s rekommendation 22.

Vidare anser vi att ytterligare information kan redovisas i delårsrapporten, bland annat en resultaträkning för delårsperioden som även visar jämförelsetal för motsvarande period, närmast föregående räkenskapsår, helårsprognos samt årsbudget. Informationen som ska presenteras i resultaträkningen går att utläsa i delårsrapporten. Informationen presenteras dock inte i samlad form, utan i tabeller på olika sidor. För att ge läsaren en översiktlig bild och möjliggöra jämförelser bör informationen presenteras i samlad form.

4.2 Balanskravet

Om kommunen redovisar ett negativt balanskravsresultat ska detta regleras senast tre år efter att det har konstaterats i årsredovisningen. Fullmäktige ska då anta en åtgärdsplan för hur en reglering ska ske.

Kommentar

Kommunen uppfyller kravet om en ekonomi i balans per delårsbokslutet 2018-08-31. Prognosen för helåret visar också på att kravet om en ekonomi i balans kommer hålla.

4.3 Resultaträkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse och nyckeltal för 2018-08.

Umeå kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-08-31

KPMG AB

2018-10-18

KOMMUN

Belopp i Mkr	Delår 201808	Delår 201708	Bokslut 2017	Budget 2018	Prognos 2018
Verksamhetens nettokostnader	-4461	-4081	-6 458,0	-6 887,0	-6 948,0
<i>Förändring i %, jmf med föregående år</i>	8,5	2,8		6,6	7,6
Skatteintäkter och statsbidrag	4622	4451	6 719,0	6 956,0	6 949,0
<i>Förändring i %, jmf med föregående år</i>	3,7	4,7		3,5	3,4
Finansnetto (inkl. pensionsförvaltning)	41	5	-2,0	0,0	39,0
Årets resultat	202,0	375,0	259,0	69,0	40,0
Nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag %	95,6	96,4	96,1	99,0	99,4

KONCERN

Belopp i Mkr	Delår 201808	Delår 201708	Bokslut 2017
Verksamhetens nettokostnader	-4118	-3713	-5 057
Skatteintäkter och statsbidrag	4622	4451	6 719
Finansnetto (inkl. pensionsförvaltning)	-72	-128	-216
Skatt	0	0	-56
Årets resultat	432	610,0	1 390
Nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag	90,7	86,3	78,5

Vad gäller den sammanställda redovisningen, se vidare avsnitt 4.5

Umeå kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-08-31

KPMG AB

2018-10-18

4.4 Balansräkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse.

<i>Belopp i Mkr</i>	Kommunen		Koncernen	
	2018-08-31	2017-12-31	2018-08-31	2017-12-31
Balansomslutning	14 913	13 977	20 730	19 962
Redovisat eget kapital	4 252	4 050	8 595	7 326
<i>Redovisad soliditet</i>	29 %	29 %	41 %	37 %
Omsättningstillgångar	797	656	1 251	1 094
Långfristiga skulder	8 237	8 136	9 282	10 176
Kortfristiga skulder	1 221	1 339	1 802	1 477
<i>Balanslikviditet</i>	65 %	49 %	69 %	74 %

4.4.1 Semesterlöneskulder

I april 2017 så bytte Umeå Kommun lönesystem från Heroma till Personec. Vid systembytet så uppstod en hel del problem och ekonomiavdelningen uppmärksammande att semesterlöneskulden ökade kraftigt.

EY har under 2018 gjort en utredning i syfte att analysera orsaker till identifierade differenser mellan kommunens lönesystem och ekonomisystem, framförallt avseende semesterlöneskulden. Utifrån analysen gjordes bedömningen att lönesystemets semesterlöneskuldlista är korrekt och att huvudboken behöver justeras manuellt utifrån denna.

I delårsbokslutet så var det en differens på 46 mkr mellan huvudboken och semesterlöneskuldlistan (avser både 2017 och 2018). Differensen har bokats upp på kommunstyrelsens i samband med delårsbokslutet. Kostnaden kommer att fördelas ut på respektive nämnd under året.

4.4.2 Attestrutiner

Vid granskningen av attester i kommunen så har vi i vår granskning funnit att det finns brister i efterlevnad av de attestrutiner som Umeå kommun har. Vid våra stickprov så har det framkommit att granskaren har kunnat skicka vidare fakturan till attestanten utan att godkänna fakturan. I slutänden blir det samma person som både godkänner och attesterar fakturan.

Umeå kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-08-31

KPMG AB

2018-10-18

Vi rekommenderar att Umeå kommun ser över sina attestrutiner för att säkerställa att de efterlevs.

4.4.3 Materiella anläggningstillgångar

Det bokförda värdet på materiella anläggningstillgångar som fastigheter samt maskiner och inventarier har under året ökat med netto 322 mkr.

Under året har ingen nedskrivning av materiella anläggningstillgångar skett.

4.4.3.1 Pågående projekt

Under 2018 har Umeå kommuns pågående projekt ökat med 366 mkr från 543 mkr till 910 mkr.

Kommentar

Under tidigare granskningar har det påtalats vikten av intern styrning och kontroll i projektverksamheten och i de interna processerna för att säkerställa att projekt som har slutförts även aktiveras som en anläggningstillgång och avskrivning påbörjas. I likhet med tidigare års granskning har vi följt upp både pågående och stillastående projekt (projekt där ingående balans är lika med utgående).

Det kvarstår projekt som fortfarande ligger som pågående men som i själva verket tagits i bruk eller i väsentlig del tagits i bruk.

Vi bedömer därmed att det finns ett fortsatt behov av att införa en tydligare process och rutiner för att säkerställa att rätt klassificering och redovisning sker för de pågående projekten.

4.4.3.2 Äldre ej rörliga projekt

Vi har även noterat att det finns ett stort antal projekt där ingen anskaffning eller avyttring skett under senare år. Enligt uppgift ska merparten av dessa avse äldre fastigheter som ej kunnat särskiljas och omvandlas till exploateringsfastigheter. Ett utredningsarbete var planerat att genomföras under 2015 för att särskilja de poster som legat. Detta har ej genomförts som planerat.

Vi rekommenderar att Umeå kommun genomför en utredning av äldre liggande projekt med fokus på aktivering och omklassificering till korrekt typ av tillgång.

Umeå kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-08-31

KPMG AB

2018-10-18

4.5 Sammanställd redovisning

Enligt RKR 22 ska delårsrapporten innefatta en sammanställd redovisning om dotterbolagens balansomslutning eller intäkter uppgår till mer än 30 % av kommunkoncernens totala balansomslutning eller intäkter..

Enligt KRL 8:2 ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Av författningskommentarerna framgår att ett betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

I den sammanställda redovisningen ingår förutom kommunen; Umeå Kommunföretag AB (inklusive dotterbolag) samt Umeå Folkets hus u.p.a samt intressebolagen NLC Ferry AB och Kvarken Link AB. Dotterbolagens och intressebolagens räkenskaper per 2018-08-31 är inte reviderade av KPMG.

Kommentar

Det är positivt att delårsrapporten även innefattar sammanställd redovisning. Vi ser gärna att en prognos i tabellform för helåret upprättas för koncernen.

KPMG, dag som ovan

Marcus Holmberg

Auktoriserad revisor

